

Jalostusohjelman kuvaus wagyu

RODUN NIMI: **Wagyu**

JALOSTUSOHJELMAN VALINTA- JA JALOSTUSTAVOITTEET

Jalostusohjelman tavoitteena on rodun parantaminen puhdasrotujalostuksessa. Wagyu–rodun jalostuksessa pyritään parantamaan rodun lihantuotanto-ominaisuuksia niin, että tuottajien taloudellinen tulos paranee, ruhojen laatu vastaisi lihateollisuuden tarpeita sekä lihan laatu kuluttajien odotuksia sekä että tuotantokustannukset lihakiloa kohti alenisivat. Tärkeimpiä jalostettavia ominaisuuksia ovat lihan syöntilaatu, emo-ominaisuudet ja poikimisten helppous.

RODUN OMINAISPIIRTEET

Wagyu –rotu on alkuperältään japanilainen ja väriltään yksivärisen musta tai hieman punertavan sävyinen. Rotu on perinnöllisesti sarvellinen ja pienikoinen. Rodulle ominaista on lihan voimakas marmoroituminen, rasvan korkea omega-3 ja -6 rasvahappopitoisuus ja rasvan matala sulamispiste.

JALOSTUSOHJELMAN MAANTIETEELLINEN TOTEUTUSALUE

Suomen tasavallan alue.

JALOSTUSELÄINTEN TUNNISTUS

Kantakirjaan merkittävien eläinten yksilöllinen tunnistus tehdään nautojen tunnistusta ja rekisteröintiä koskevan unionin eläinterveys säännösten mukaisesti. Ulkomailta tuotujen eläinten/alkioiden /sukusolujen tunnistus tehdään eläimen/alkion/sukusolujen mukana seuranneen jalostustodistuksen tai jalostustodistusta vastaavien dokumenttien perusteella.

Eläimen alkuperään liittyvät siemennys-, astutus- tai alkionsiirtotiedot pitää olla asianmukaisesti dokumentoitu Faban tietojärjestelmiin tai karjan omiin tietojärjestelmiin (esim. siemennyskortti).

Kantakirjattavan eläimen isyys arvioidaan annettujen tietojen perusteella ja sen perusteella päätetään, tarvitaanko eläimestä dna-näyte ja polveutumistutkimus.

Kuitenkin 1.1.2024 jälkeen syntyneestä kantakirjattavasta sonnista on eläimen omistajan toimitettava tarvittavat DNA-näytteet genotyyppitystä varten. Tarvittaessa omistajan tulee toimittaa pyydytetyt näytteet myös vanhemmista (ei isästä, jos se on keinosiemennyssonni). Sonnin omistaja vastaa tutkimuskustannuksista.

Muista eläimistä omistajan on tarvittaessa toimitettava dna:ta sisältävä näyte (esim. karva, veri tai kudus) ja sen vanhemmista (ei isästä, jos se on keinosiemennyssonni) jalostusjärjestölle polveutumisen varmistamista varten. Eläimen omistaja vastaa tutkimuskustannuksista.

Keinosiemennyskäyttöön tarkoitettujen sonnien polveutuminen varmistetaan polveutumistestillä.

Eläinten tunnistetietoihin voidaan tallentaa väri ja sarvellisuus.

Eläin voidaan merkitä kantakirjaan myös sen poistamisen jälkeen.

POLVEUTUMISTEN REKISTERÖINTIJÄRJESTELMÄ

Kantakirjaan merkittävien eläinten polveutumistiedot tallennetaan Faban kantakirjarekisteriin, jota

teknisesti ylläpitää Mtech Oy. Rekisteri sijaitsee Vantaalla.

KANTAKIRJAN RAKENNE

Kantakirja muodostuu pää- ja lisäosastoista.

Pääosasto

Pääosasto muodostuu perusluokasta. Pääosastoon hyväksytyin eläimen tulee täyttää rodun ominaispiirteet ja polveutua vanhemmista ja isovanhemmista, jotka on merkitty rodun pääosastoon.

Pääosaston perusluokkaan kuuluvan eläimen kantakirjanumeron yhteydessä käytetään osastotunnusta **Wa**.

Lisäosastoon hyväksytyin eläimen jälkeläisen hyväksyminen pääosastoon:

EU2016/1012 liitteessä II luvussa III määritetään, että rodun kantakirjan pääosastoon merkityn naaraan ja puhtasrotuisen uroksen jälkeläinen on puhtasrotuinen, joten se hyväksytään pääosastoon.

Lisäksi huomioidaan, että naaras voidaan merkitä pääosastoon, mikäli se polveutuu emästä ja emänemästä, jotka on merkitty rodun lisäosastoon sekä isästä, isänisästä ja emänisästä, jotka on merkitty rodun pääosastoon.

Ulkomailta tuotuja tai siellä olevia eläimiä voidaan hyväksyä kantakirjan pääosastoon, jos ne on kantakirjattu kyseessä olevan rodun kantakirjan pääosastoon lähtömaassa. Tuontialkiosta syntynyt eläin voidaan hyväksyä kantakirjaan, jos sen vanhemmat ja isovanhemmat ovat kantakirjattu lähtömaan saman rodun kantakirjaan.

Lisäosasto

Lisäosastoon merkitään vain naaraita, sillä uroksia voidaan hyväksyä vain pääosastoon. Lisäosastoon hyväksytyin naaraan tulee täyttää rodun ominaispiirteet ja on polveuduttava isästä ja emänisästä, jotka on merkitty rodun pääosastoon. Lisäosastoon kuuluvan naaraan kantakirjanumeron yhteydessä käytetään lisäosastotunnusta **WaX**.

ELÄINTEN YKSILÖTULOSTEN ARVIOINTI JA JALOSTUSARVOSTELUN TOTEUTTAMINEN

Jalostusohjelmaan kuuluvien eläinten yksilötulosten kerääminen suoritetaan eläimen omistajien omien arviointien, Faban toimihenkilöiden keräämien tietojen avulla, Faban ylläpitämän Faban emotarkkailun kautta ja näiden lisäksi teurastamoiden kautta tulleiden tietojen kautta.

Rodulle ei ole vielä puhtasrotujen jalostusarvostelua rodun toistaiseksi pienen populaatiokoon vuoksi, eläinkohtaisia tietoja kerätään emotarkkailun kautta, jotta joskus voitaisiin laskea myös jalostusarvot. (<https://faba.fi/fi/karjan-kehittaminen/jalostus/lihakarja/lihakarjan-jalostusarvot>).

Jalostettavat ominaisuudet, yksilötulosten keräysmenetelmä, jalostustavoitteet:

Ominaisuus	Yksilötulosten keräys	Ominaisuuden kuvaus ja jalostustavoite	Jalostusarvostelu
Syntymäpaino	<i>Faban emotarkkailu</i>	Syntymäpaino punnitaan heti eläimen syntymän jälkeen, viimeistään vuorokauden iässä. Korkealla syntymäpainolla on voimakas yhteys poikimavaikeuksiin, joten jalostuskäytössä tulee suosia eläimiä, joilla on kohtuullinen syntymäpaino noin 30 kg.	<i>ei vielä jalostusarvostelua</i>
Vieroituspaino	<i>Faban emotarkkailu</i>	Vieroituspaino eli 200 päivän paino punnitaan eläimen ollessa 150–250 päivää iältään.	
Vuodenpaino	<i>Faban emotarkkailu</i>	Eläimen vuodenpaino tulee punnita sen ollessa iältään 325–405 päivää. Tavoitteena on eläin, jolla on korkea vuodenpaino, naarailla noin 550 kg ja sonneilla 750 kg.	
Emoindeksi	<i>Faban emotarkkailu</i>	Toistaiseksi ei lasketa	
Teuraspaino	<i>Teurastamot/ Nautarekisteri</i>	Teuraspaino, tavoitteena on eläin, jolla on korkea teuraspaino	
Ruholuokka	<i>Teurastamot / Nautarekisteri</i>	EUROP-luokituksen mukaan	
Rasvaluokka	<i>Teurastamot / Nautarekisteri</i>	EUROP-luokituksen mukaan	
Poikimahelpous – isänä	<i>Faban emotarkkailu</i>	kuinka helposti vasikka syntyy, tavoitteena helposti syntyvät vasikat	
Poikimahelpous - emänisänä	<i>Faban emotarkkailu</i>	kuvaa poikimisten sujuvuutta poikivan lehmän kannalta, tavoitteena helpot poikimiset	
Rakenneominaisuudet	<i>Faban toimihenkilöt</i>	www.faba.fi/fi/karjankehittaminen/rakennearvostelu	
Terveysominaisuudet	<i>Terveystarkkailu (hoitotiedot), Naseva</i>	eläinlääkärin ja eläimen hoitajan hoitomerkinnot	

JALOSTUSTUSTODISTUSTEN ANNON DELEGOINTI

Toistaiseksi ei ole delegoitu. Delegoinnit ilmoitetaan www.faba.fi -sivustolla.

JALOSTUSTUSOHJELMAN TULKINTA JA MUUTTAMINEN

Jalostusohjelman tulkinnasta päättää Faban hallitus, esim. jalostusvaliokunnan esityksestä. Tulkintaan liittyvien erimielisyydet selvitetään Faban sääntöjen mukaisesti.

.....
Ruokaviraston päätös, 12.12.2024 4335/04.01.09.00/2024